

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Din cauza sfintei sêrbători „Întîmpinarea Domnului” Nrul proesim va apăre Sâmbătă în 4 Februarie v.

Nr. 942 Pres.

Cerculariu

cătră clerul și poporul ortodocs din tractul protopresbiterial al Abrudului.

Prin mórtea onorabilului protopresbiter, Ioan Gall, venind în vacanță oficiul de protopresbiter al tractului Abrudului, am aflat de bine a concrede în mod provisoriu administrarea tractului acestuia protopresbiterial onorabilului protopresbiter al tractului Cămpenilor, Romul Furduiu.

Acêsta dispozițiune Vi-o fac cunoscută cu aceea archiepiscopescă îndrumare: ca numitului onorabil protopresbiter Romul Furduiu, în calitatea de administrator al tractului Abrudului, sê-i dați cuvenitul respect și ascultare, și în tôte afacerile, ce privesc oficiul protopresbiterial, cătră același administrator sê Ve întorceți; împărtașindu-Ve binecuvântare archiepiscopescă!

Sibiu, 28 Ianuarie, 1889.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop și metropolit.

Sibiu, 30 Ianuarie.

Numêrul diariului nostru din Sâmbăta trecută a trebuit sê fie balsam rëcoritoriu pentru inima amărită a credincioșilor bisericeii nòstre. În el s'a publicat la locul prim manifestul Maiestății Sale a prëbunului nostru împêrat și rege cătră popórele din monarhie, manifest, care ne face sê privim și mai adênc în inima greu cercatului nostru monarch. La locul al doilea a urmat manifestul cătră armată, care este temelia puterii nòstre, și lanțul cel nestirbit încã, de care se légã alianțele încheiate în timpul din urmă în interesul susținerii păceii.

Urméza apoi adresa de îndontată spre bisericeii nòstre metropolitane, adresa înaintată spre tron în cele mai grele zile de cercare pentru prëbunul nostru monarch ca Tatã, adresã inspirată de doctrinele bisericeii nòstre cu căldură îmbrățișată de simțul de loialitate, care între tôte împregiurările a fost forța poporului român, a fost per escelentiam

forța nòstră a credincioșilor bisericeii greco orientale române din Ungaria și Transilvania.

Cu o admirabilă forță sufletescă a sciut suportă monarchul nostru durerea, cu care l'a cercetat prevedința Dumneșcã, și în cele mai sêrbătorești momente, când fie-care om dã curs liber isbucnirii inimei, și lacrimilor, cari ușurã inima cea măchinită, Maiestatea Sa s'a ridicat preste alți muritori și și-a împărțit inima, consacránd o bună parte sudiiților sei.

Și în momentele sêrbătorești, când a sãrutat cosciugul, în care zac rêmășițele pãmêntesci ale Prëubitului seu unic fiu, în aceleși momente trimite o sãrutare pãrintescă popórelor sale, mulțamindu-le pentru lacrimile, cu cari și ele au petrecut la vecinicã odichnã rêmășițele pãmêntesci ale Alteții Sale, clironomului archiduce, Rudolf.

Mulțamita Maiestății Sale este balsam rëcoritoriu pentru inimile nòstre, ale sudiiților loiali.

Și noi și de astãdatã, ne mârșim la acêstã aprețiere în general, și momentul este cu mult mai sêrbătoreșc, decãt ca noi sê analisãm importanța politicã a acestui manifest.

Cuvintele monarchului despre loialitatea reci procã sunt cuvinte de adevêrat Pãrinte iubitoriu, și inimile nòstre vecinic vor fi recunoscëtore pentru importanța, ce trebuie sê o aibã mulțamirea înaltului tron în asemenea zile de grea cercare.

Adresa de condolență este adevêratã manifestatiune a credincioșilor din metropolia nòstrã. În ea s'a îmbrățișat spiritul bisericeii nòstre, care nu permite sufletului sê cadã în desnãdãșduire, cu loialitatea poporului nostru român ortodocs, care nu vrea sê dea altora locul de întãietate, aceste îmbrățișate se apropie de sinul monarchului, și una îi revocã în memorie puterea Dumneșceii, cu căile ei cele nestrãbătute, ér cealaltã îi deschide inima unui popor, care se bucurã deasemenea cu domnitoriul, și varsã lacrimi la jelea și durerile lui.

Archiereul nostru, capul bisericeii din provincia nòstrã metropolitanã, într'un moment de nobilã inspirațiune în mod clasic a sciut da espresiune du rerei inimei nòstre.

Ne asociem și aici glasului din adresa bisericeii nòstre unde se dice:

„Dêe atotputernicul, ca înțelepta domnire pãrintescã a Maiestateii Vòstre sê aducã încã într'un lung șir de ani fericire popórelor credincioșe Maiestateii Vòstre, și realizarea posibilã a speranțelor mari regnicolare, ce erau legate de persóna glorificatului, sê stêmpere profunda durere generalã, cu carea

ele au rêmãs vorbe, și nici dupã 12 ani nu s'au fãcut trup.

Oare sê mai așteptãm alți 12 ani! Vrãșmașii s'au folosit cu opoșițiile lor de 12 ani; însê noi puteam sê prevedem, cã dupã 12 ani mai adênc vom zãcea în groapa goanelor. Eu rog pre Escelentia Ta sê binevoesci a compune un memorial prescurt despre dorințele naționale, și a-l preda împêratului în audiență privatã, și dacã n'ai pomenit la audiența cea din 10-lea Decembere, cã nația este tristã și batjocoritã, căci deputația ei nu s'a învrednicit de fața împêratului seu, atunci sê binevoesci a pomeni aceasta la cea dintãiu audiență. În privința bărbaților nostri pentru conferență cu cancelariul voiu urma pãrerii Escelentiei Tale; încã și la treaba aceasta sum pesimist, căci me tem, cã doarã ne vor întreba pre noi, cari suntem capii bisericeilor române, dar cancelariul cu gubernatorul vor face dupã placul lor, și recomandația noastrã va rêmãne pe jos, căci noi vom propune din parte-ne bărbați cinstiți și credincioși nației, dar domnialor vor afla renegați români.

Noi stãm de tot rêu, căci aud, cã vrãșmașii ar fi câștigat pe partea lor pe unii dintre acei români, cari se aratã și acum români buni, însê spioneazã dupã lucrãrile și pãrerile românilor, și apoi pentru bani toate le descopere dușmanilor; am cetit asearã și denumirea contelui Miko de prëședinte al guvernului ardelean, pelângã care cu deosebitã cinstire sum.

imprimãm pentru totdeauna în inimile nòstre triste memoria nevesteșditã a Alteții Sale clironomului, mutat dela noi așa de timpuriu.

Sibiu, în 30 Ianuarie.

Vineri s'a început desbaterea asupra proiectului de lege, referitoriu la armată, primit ca basã la desbaterea specialã.

Încã nu se pôte sci cu positivitãte, cã ore §§ 14 și 25 vor fi primiți, sau nu, de majoritatea legislațiunei, tot ce sê scie e, cã în tãra intrãgã s'a pornit o agitațiune contra deputațiilor, cari au votat legea în general, care sêmênã mult a terorism.

Este în genere trãba pãrinților patriei de a se pronunță acum — dupã-ce spiritele s'au mai linistit încãtva, sê primescã pomeniții §§, ori nu, la tot casul însê un compromis acum apare aprópe imposibil, dupã-ce legea a fost primitã în Reichsrathul austriac întocmai.

Agitațiunea pornitã însê sêmãnã mult cu scandalurile de stradã, inscenate anul trecut cu la Brãtianu în Bucuresci și ungurii, cari anul trecut nu au aprobat pe cei din Bucuresci, ar trebui sê fie consecuenți, și sê nu decidã în lucruri afund tãietóre în viața monarhiei, discreditãnd de oparte armata în ochii cetățenilor, înãsprind de altã parte relațiunile între civili și militari, cari în urma urmelor tot nu sunt altceva decãt fii ai patriei și unii și alții.

Este însê o pornire de tot dușmãnosã contra armatei comune cu deosebire în Ungaria, și pornirea acêsta este nutritã mereu prin organele opoșițiunei, cari nu pré aleg mijlóccele, numai ca sê ajungã la putere.

În Ungaria și în Austria fie-care partid trebuie sê ținã cont de armată, ca de cel mai insemnat și puternic factor, ce contribuie la vața monarhiei în lãuntru ca și înafarã. Greșit este deci tot cuvêntul nesocotit, ce iese din gura ómenilor, cari combat acêsta instituțiune, pentru care fie-care nu ar trebui decãt sê aibã cuvinte de laudã. E drept, cã armata absórbe pe mulți cetățeni dela munca lor pe ani de zile, e drept, cã statul contribuie mult, am putea dice pré mult chiar dupã sêrãcia cetățenilor lui, la susținerea armatei, dar în timpuri de aceste critice, când tôte statele sunt înarmate din tãlpi până în crescut, e posibil ca numai monarhia nòstrã cea mcungiurată de verigile cele tari ale panslavismului și pangermanismului sê stea cu mânilor în sin?

FOIȚA.

Documente pentru limbã și istoriã.

Reflecșiuni ale episcopului Șaguna cătrã metropolitul Șuluțiu asupra epistolei precedente.

Escelentã! Mult prețiuita-Ve scrisoare din 11-lea ale curgêtoarei o am primit și dintrênsa toate am înțeles, sincer încã mărturisesc, cã cuprinsul ei mi-a înmulțit întristarea și sci, cã toți care dintre bărbații nostri vor cunoasce cele scrise, aceea-și întristare vor simți în inimile lor, carea o am simțit și eu. Me doare inima, cã deputația nu s'a primit, pagubã cã Escelentia Ta n'ai scris oficiolatului supremului cameral împêrãtesc, arãtându-i, cã nu numai în membrii deputației, ci în întregã nație va produce o mãhnire oprirea deputației dela presențarea sa înaintea împêratului, și cã neconcederea aceasta de tot va descuragia nația în speranța de a vedê dreptele sale dorințe respectate, și cã toți aceia puternici, cari și până acuma sãpau groapã nației române, vor cãpãta curagiu nou de a continua intrigiile lor ș. a. — Împregiurarea aceasta fatalã, cã deputația nu s'a lãsat înaintea împêratului îmi vine de tot asemenea cu împregiurãrile anului 1848, când încã ni se diceau vorbe frumoase, dar ce folos?

XIV.

Emanuil Gozdu consultezã pre episcopul Andreiu baron de Șaguna, pre metropolitul Șuluțiu și pre Georgiu Barițiu, cum are sê reprezenteze în calitatea de deputat la dieta din Pesta interesele românilor din Ardeal.

1. Adresa lui Emanuil Gozdu cătrã metropolitul Alesandru St. Șuluțiu.

Ți este cunoscut, cã la casa de sus a dietei Ungariei nu suntem mai mulți de doi români, căpitanul Chioarului și eu, toată greutatea darã în privința pretensiunilor națiunei noastre, cade pe umerii nostri.

Fără îndoialã va veni la desbatere cauza naționalității noastre, darã poate fi ca și cauza Unirei Transilvaniei cu Ungaria se va desbate.

Din Transilvania nu este nimenea la dietã, care se reprezenteze cauzele românilor. — Eu a-și afla de necesariu sê vorbesc pentru interesele românilor din Transilvania, nu din împuternicirea lor, ci numai ca un român, care sci dorințele lor, și care trebuie sê se intereseze pentru bunul de comun al națiunei sale.

Drept aceea darã mi iau voia a ruga pe Escelentia Ta, sê binevoesci a-mi descoperi macsimul, sau minimul pretensiunilor națiunei române din Transilvania, Te rog însê sê ai înaintea ochilor,

În cercurile decizătoare nu este nici un secret despre aceea, că cum cugetă oamenii la noi despre armată și tocmai de aceea nu credem, că se vor întemplă modificări în invoirea preînaltă, ci proiectul va trebui să devină lege așa, după-cum el e proiectat. Ce ar dice d. e. cehii, când în Transilvania s'ar face concesiuni maghiarilor cu privire la limbă, sau polonii, ori celelalte popore, și tocmai din respectul către unitatea limbei, care este simbolul armatei, noi nu credem, că se vor întemplă modificări; și dacă majoritatea parlamentului acestuia nu ar vota acesti §§ i vor vota altă majoritate și de aceea ține ministrul-președinte morțiș la păreri sale chiar și cu risicul de a se despărți de vr'o 2—3 pretini, cari ca demagogi mari ar fi și cu găina grasă, și cu oue și cu pui, și pe acestia îi scie și premierul prețui, după cât trag în cumpănă, mai cu sémă, când bine scie cui au de a mulțami, că șed acolo, unde sunt.

Suntem deci în asteptare să vedem ce sorțe va avé proiectul, suntem însă și în mai mare nerăbdare să vedem, că tocmai în zile de cel mai greu doliu pentru monarchie și poporele ei, scii vor fi ungurii stăpâni preste pasiunile lor, și scii vor ei să înădușcă ascunsa lor ură contra armatei, ori să vor dá de gol și prin acésta vor dovedi eclatant maturitatea lor politică. Noi din parte-ne stăm ca nise spectatori pasivi deocamdată și strigăm numai din adencul inimei noastre, ca să nu se jõe oamenii cu scanteile în jurul grămeșilor de paie.

Revista politică.

Cestiunea proiectului de lege în dieta ungară destéptă tot mai tare și mai mult atențiunea și interesul cercurilor politice.

Premierul Tisza a petrecut în Viena până în ziua, când s'au început desbaterile în dieta din Budapesta, și în soșit acolo de ministrul honveșmei a avut mai multe conferințe și convorbiri cu ministrul de răs. boiu Bauer, cont. Taaffe și cu alți bărbați conducători din Viena.

Se înțelege, că petrecerea ministrului Tisza și a lui Fejérváry în Viena nu se aduce atât în legătură cu mórtea clironomului, ci mai ales cu cestiunea proiectului de lege.

Un organ al conțelului Taaffe, discutând acésta afacere, accentuază șansele, ce le va avé proiectul în dieta ungară, dar vorbește totdeodată într'un ton nu tocmai favorabil pentru cabinetul d-lui Tisza. §§ 14 și 25 nici decum nu se pot basă pe spriginul poporațiunii maghiare, unde agitațiunile continuă contra lor; dar totuși dlui Tisza îi va succede prin iscusința, pe de o parte a asigură acesti paragrafi din proiect, pe de alta parte a pune o astfel de stavilă opozițiunii, de carea, când se va lovii să se sguđuie din temelie.

În același timp însă organul din Budapesta „Pester Lloyd“ face o descoperire remarcabilă. Cestiunata fôie dice, că recrutarea în anul acesta se va face tot conform legii celei vechi și că regimul se va îngriji pe calea ordinațiunilor a pune în pre-gătire toate cele necesare și cu privire la voluntari.

Se pare însă, că proiectul va mai dá mult de lucru nu numai în dieta ungară, dar, că el va fi discutat din din nou și în parlamentul austriac. Acésta presupunere pare cu atât mai întemeiată, cu cât chiar organul oficios al d-lui Tisza sulevează cestiunea în un mod, care a făcut mare senzațiune chiar și în cercurile regimului. „Bud. Coresp.“ declară, că deore ce opozițiunea și o parte a opiniunii pu-

lice din Ungaria ved în § 14 un atac contra consti-tuției, deși vedererile lor sunt ne întemeiate, totuși în urma curentului, ce s'a desvoltat, va trebui să se facă o modificare a numitului §; ea însă nu va fi așa de radicală încât să provôce o ingrigire premare. Din contră §-ul 25 despre voluntariat se crede, că se va primi așa, după-cum e el precizat în proiect.

„National Zeitung“ din Berlin caracterisază, politica maghiarilor de fôrte iscusită, căci ei totdeuna s'au sciut folosi de impregiurări în favorul politice, ce o urmăresc. Mai ales s'au sciut folosi de desastrele, ce le a suferit casa habsburgică, pentru înmulțirea privilegiilor lor. Vorbind apoi de decedatul clironom, pune la indoelă reușita proiectului militariu din simplul motiv, că maghiarii nu cunosc încă cine e Francisc Ferdinand și că în tot casul, dacă dl Tisza vré să iasă cu proiectul tэфăr prin șirele opozițiunii, va trebui să facă promisiuni mari în privința educării archid. Francisc Ferdinand, încât viitoriul Ungariei pôte fi asigurat.

Denumirea lui Guyot Dessaigne de ministrul al iustitiei în republica franceză a provocat numai în Paris, dar mai în toate centrele republicane mare senzațiune. Acésta ușor se pôte închipui, dacă vom ține cont de aceea impregiurare, că organul principal al boulangistilor „La Presse“ îl privește pe noul ministru ca pe un aderent alui Boulanger, carele până în zilele din urmă a aparținut cu trup și suflet partidei național-republicane. Cestiunata fôie se și grăbesce a feliicită pe premierul francez, Floquet, pentru acésta alegere nimerită și bine meritată. Afară de aceea se sună, că numitul ministru este totdeodată și partisan al listei de scrutiniu și prin urmare și un aprig vrășmaș al proiectului pentru restabilirea alegerii de arondisare. Nu se sciue motivele, ce l'ar fi îndemnat pe dl Floquet să alégă în cabinet tocmai acum un astfel de bărbat, când regimul are mai mare necesitate pentru întărire și consolidare. Lucrul rămâne o enigmă. Floquet însuși și-a adus inimicul în fortărăță; spre ce scop, vor dovedi zilele cele mai apropiate.

În camera română s'a deschis o vie discuțiune asupra propunerii deputatului Blaremburg, care pretinde ca fostul ministeriu Brătianu să fie pus sub acua. Propunerea este combătută cu multă energie din partea inimistilor, și cu tôte că Catargiu și aderenții sei susțin propunerea cu tôte tăria, ea va fi totuși respinsă, judecând după ținuta diferitelor cluburi.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

S. Sebeș, 9 Februaru, 1889. Dle redactor! Inspăimântătore vesté despre mórtea mostenitorului tronului, a principelui de coronă Rudolf, s'a lătit cu agerimea fulgerului nu numai în întregă monarchia noastră, ci în tôte lumea.

Jalea e cumplită și surprindătoare, căci fala și speranța monarchiei austro-ungare, mostenitoriul gloriosului tron al dinastiei de Habsburg a dispărut din acésta lume.

Lovitura e pré grea pentru bunul și grațiosul nostru monarch, carele pentru inima Sa cea nobilă și nenumeratele Lui bunătăți față de tôte poporele Său, era iubit, venerat și adorat de toți; și între cei dintăiu, cari au escelat totdeuna în acestea vir-tuți față de înaltul tron, a fost poporul român.

De când poporul român din monarchia de ađi, Austro Ungaria, a ajuns sub domnia înaltei Case de

Habsburg, de atunci pentru el zilele de bucurie ale Curții erau zilele sale de veselie, și doliul Curții, era jalea și întristarea sa.

Nici un popor din întreaga monarchie nu e așa lipit cu trup și suflet de înălțatul împérat și rege și de înalta sa Casă ca poporul român. Pentru poporul român înălțatul imperat și rege e bucuria, mângăerea, scăparea și speranța sa.

Și de aceea cu privilegiul celui mai mare doliu, ce a putut fi până ađi în Casa de Habsburg, poporul român a vèrsat lacrimi și a făcut rugăciuni din inimă pentru repausatul archiduce Rudolf.

Aici în Sebeș, conform cerculariului Escelenției Sale domnului metropolit Miron Romanu, doue stindarde mari negre, vestiau tuturor marea jale; era clopotele ambelor biserici gr. or. în fie-care și de doue ori sunau aproape câte o órá.

Mărți, în 5 Februaru n. s'a sèvrșit sânta liturgie în acele biserici indesate de aproape întreaga populațiunea. Érá ađi în 9 Februaru c. n. s'a sèvrșit sânta liturgie și parastas în biserică cea mare pentru odichna sufletului repausatului archiduce, fiind plină de autorități civile și militare, invitate de on. oficiu protopopesc, și de o parte din miliție, căți au putut încăpe pre lângă popor. Cântările atât dela s. liturgie cât și dela parastas au fost esecutate de corul bărbătesc de 4 voci, căruia spre onóre fie i đis, pôte face laudă ori și cărei catedrale. Adaug o mică parantesă; lucru neesplicat ni se pare unora de aici și anume: onorata judecatorie regéscă, carea credem, că încă trebuia să consimtă și să dea prin semne espresiune doliului, nici nu a arborat vre un stindard la oficiul seu, nici nu a fost reprezentată la serviciul divin prin nici un membru, pôte va fi avënd motive de ce a lucrat așa, pre cari noi nu le scim și nu le cunoscem.

Pentru publicul străin aproape întreg a fost surprindătoru cântările corali și mulți au stat nimiți la auzul lor, cu atât mai mult, că între coristi se observau și ómeni din popor.

În urma serviciului divin s'a împărțit coliva, și când fie-care: „In veci pomenirea lui.“

Varietăți.

* Maj. Sa monarchul s'a îndurat prégrățios a dării din șatula proprie pe séma comunei noastre bisericesci din Balomir 100 fl.; ér pentru cea din Cornă 80 fl.

* (Parastas pentru archiducele Rudolf.) Cu o solemnitate rară s'a sèvrșit Sábăta la 10 óre în biserică noastră din cetate prin Escel. Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit parastas pentru odichna sufletului Alteții Sale, clironomului Rudolf, fiind asistat de Preacuv. Sa dl archim. și vicariu archiep. Nicolau Popea, Preacuv. Sa dl Dr. Il. Pușcariu, archim. și asesor cons., Preacuv. Sa dl Nicănor Frateșiu, proto-inceal și secret. cons., P. O. D. Ioan Hannia, prot. și dir. sem., Ioan Popescu, prot. și prof. sem., Ioan Ghibu, prot. și prof. sem. și diaconul Ioan Popoviciu.

Precis la 10 óre s'au prezentat în frunte cu Escel. Sa dl F. M. L. Br. Szveteny de Nagy-Ohay generalitățile și șefii brangelor militare, vice-comitele G. Thalmann, primariu orașului de Hochmeister, precum și alte somități, care anumit au fost invitate prin Escel. Sa la acest act solemn, dar plin de durere și jale.

Corporativ s'a prezentat gremiul consistorial precum și institutul nostru seminarial, scóla civilă

acea impregiurare, că când națiuni fac pace între sine, nu e consult să se târguiască ca ovreii, să mai pótă lăsa și din pretensiunile primarie, ci să dică deodată atât pretind și de aci numai las nici o iotă! Eu am sperare, că și maghiarii deodată vor dice, cât vreau să dee, — înainte de toate pot să Te încredințez, ca maghiarii din Ungaria nu sunt ca cei din Transilvania, acestora le e greață de compilatele și aprobatele Transilvaniei, acestia sunt convinși de ticăloșia maghiarilor Transilvanii.

Dacă ai avea bunătate a me însciința despre ultimatul pretensiunilor, Te rog să binevoesci a mi-l comunica în forma de proiect de lege. (törvény javaslat alakjában).

Eu pentru națiunea română din Ungaria și Banat, cuget a propune următoriul proiect de lege:

1. A román nemzetnek egyházi és iskolai ügyei a szerbek egyházi és iskolai ügyeitől örök időkre el különöztetnek.

2. Tökéletes egyházi Autonomiája saját nemzetéből választandó Ersek alatt biztosittatik.

3. Érseküket Temesvároni székhellyel, ugy Verseczen, Karansebesen, Aradon és Nagy-Váradon székelendő püspökjeiket, egy az egyházi és világi tagokból hasonló számmal, választó kerületekben választandó 100 tagból álló nemzeti Zsinat szótöbbséggel választandjameg, s az ország Kormányának megerősítés végett terjesztendi fel.

4. Az Érseknek, 20,000, minden püspöknek 10,000, minden helység lelkésznek 400 frt évi fizetés biztosittatik. — Nagyobb községekben 1000 lelken felül 100 frt, 2000 lelken felül 200, és így tovább évi fizetésként az állam kincstárából biztosittatik.

5. Minden községben csak egy rendes lelkész neveztetetik ki, szükség esetében káplánok alkalmazandók.

6. A román nemzet részére Temesváron egy Akademia állittatik fel, melyen minden tanulmányok magyar és román nyelven fognak előadatni.

7. A nevelési ügyet a nemzeti Congresus fogja intézni, a főfelügyelés az ország Kormányát illetendi.

8. A vallás és közoktatási ministeriumban egy osztály, egy államtitkár vezénylete alatt a román egyház és közoktatási ügyekért fog felállitadni, melyben az államtitkár, és valamennyi hivatalnokok a napkeleti orthodox román nemzetből fognak alkalmaztatni.

9. Minden községek, kerületek és vármegyék, melyekben a román nemzet absolut többséggel bir, a belkezelésében a román nyelv leend hivatalos.

10. Az ily megyékben a nem románok más nyelveni beadványaik elfogadtatnak, és azon nyelven beadottak határozattal ellátatnak.

11. Oly megyék, melyekben a román nyelv hivatalos, egymással román nyelven leveleznek.

12. Minden más hatóságokkal és a kormány-nyal magyarul leveleznek, s onnan érkező magyar válaszokat elfogadni tartoznak.

13. A vallás közoktatási ministeriumban a román nemzet részére felállitott osztályánál román nyelven nyerenidik. *)

14. Bihar megyének déli része, melyben a román lokosság tulnyomó számu, egy külön megyévé alakul, s a szerint fog kezeltetni, mint a többi román megye.

16. Minden felebbviteli törvényszékeknél román birák és előadók kellő számmal fognak alkalmaztatni.

15. A törvénykezés a román megyékben román nyelven fog kezeltetni.

17. A közigazgatási kormánynál román egyének kellő számmal fognak alkalmaztatni.

Dacă Escelenția Ta ai avea vre-o reflexiune în privința §§-lor acestora, o primesc cu mulțamită. Pe lângă acestea repețindu-mi rugarea, rămân cu distinsă stimă și reverință

Al Escelenției Tale

Pesta, în 2 Maiu n, 1861.

serb aplecat
Manuil Gozdu m. p.

*) Manuscriptul defectuos.

de fete a Asociațiunii transilvane, membrii comitetului parochial și un număr considerabil de inteligență. Cântările rituale le a executat corul seminaristilor noștri sub conducerea dlui prof. Cunțan, cu precizie laudabilă. La finea parastasului toți cei prezenți, domni și doamne, au gustat din coliva gătită cu mare gust, la care n'a putut lipsi un vin escelent, adevărat nectar, servit în paharele mici. În curtea bisericii s'a împărțit poporului de rënd și s'eracilor pâne și vin, tôte din munificența Escel. Sale arhiepiscopului nostru. Străinii au rămas încântați de frumuseța clasică a ritului nostru.

* (Fond nou Rudolfin.) Am înțeles din izvor sigur, că Escelenția Sa arhiepiscopul nostru metropolit a depus la consistoriul arhiepiscopesc un capital de 200 fl. în scopul, ca cu acesta să se facă început unui fond nou arhiepiscopesc, destinat anume pentru înlesnirea tinerimei noastre arhiepiscopescă din clasele inferioare ale poporului, în instrucțiunea școlară. Fondul ar fi să poarte numele „Rudolf” și să fie un monument viu pentru decedatul principe de corônă, a căruia una dorință principală i-a fost de sigur cultura poporului.

* (Distincțiune.) Maj. Sa s'a îndurat pré grațios a darui crucea de cavalier a ordului „Francisc Iosif” veteranului protopresbiter *Petru Chirilescu* din Chitichaz, diecesa Aradului, pentru servițiul seu bisericesc plin de activitate în timp preste 50 de ani.

* (Audiență.) Monarchul a primit birourile ambelor parlamente din Viena care au venit să-i exprime condolențele lor. M. Sa mulțami în propriul seu nume, și în numele împărătesei regine și al princesei Stefania.

După raportul făcut de președintele în ședința reichsrathului, recepțiunea fii din cele mai atinștore. Monarchul dișe cu o voce înăbușită de lacrimi: Tôte poporele Austriei-Ungariei mi-au dat atâtea probe de iubire, decredință, de un patriotism adevărat și de devotament dinastiei, accentuez dinastiei, încât țin să dic, că aceste probe de iubire au fost cu credința mea în Dumnezeu, cea mai mare consolățiune în marea nenorocire, ce m'a lovit. Cu tôte această aspră lovitură a sorții voiu îndeplini consciențios datorita Mea de domnitoriu ca și în trecut.

În aceste zile de tristețe cât de mult am a mulțami mult iubitei mele consorte. Nu pot să ve spun îndestul, cât de mare sprigin a fost densa pentru mine, și nu pot să mulțamesc în deajuns ceriului, că mi-a dat o asemenea soție. Cu cât veți răspândi această, cu atât ve voiu mulțami mai mult.

* Dl Dr Sterie Ciurcu, medic român în Viena, bine cunoscut publicului nostru, de present să află în Sibiu, și e în cale a se reintore la Viena spre a-și continua praca intreruptă.

* (Sinodul parochial ordinarial al parochiei Sibiu-cetate.) Duminecă la 11 ore s'a ținut în prezența unui număr considerabil de membri sinodul parochial ordinarial al parochiei Sibiu-cetate, presidat de P. O. D. protopresbiter și dir. sem. Ioan Hannia, adm. prot. al tractului Sibiuului. Presidiul, deschidând sinodul prin o vorbire acomodată, înainte de tôte aduce la cunoștința si nodului cerculariul Escel. Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit, esmis din incidentul durerosului cas al morții Altei Sale arhiducelui-clironom **Rudolf**, ce a atins în modul cel mai deprimatoriu inimile tuturor cetățenilor, și în special ale fiilor bisericeii noastre gr. or., cari priveau cu mândrie la fiitoriul lor Domnitoriu, și astfel durerea nemărginită, ce o a îndurat pré buoul nostru monarch și întréga Casă domnitore a pëtruns adenc și inima fiilor bisericeii noastre; se vede deci presidiul dureros îndemnat, ca să în vite pe sinod, ca și cu această ocaziune să dea espresione prin sculare, durerei sale ce o simte în urma acestei ireparabile perderi ce s'a și făcut imediat cu cea mai mare pietate.

După-ce se constituie biroul și se statorcesc definitiv lista membrilor sinodului parochial pe anul 1889, se cetesce raportul comitetului parochial prin notariul seu, dl ases. cons. Mateiu Voilean, ce atât în general cât și în special se ia spre știință.

Predându se rațiociniul bisericeii de pe anul 1888 spre censurene unei comisuni, fiind-că la finea anului trecut ambi epitropi și-au dat dimisiunea, se pune la ordinea zilei alegerea alor 2 epitropi, și 2 membri în comitetul parochial, spre care scop se suspinde ședința pe 5 minute; după deschiderea ședinții se aleg prin aclamațiune de epitropi dnii: Nicolau Nadasdi și Ieronim Barițiu, ér demembrii în comitet dnii: Leontin Simonescu și Pantaleon Lucața.

* (Mayerling.) Din Viena se scrie, că mobilile din castelul Mayerling, în urma dispozițiunilor prénalte, vor fi transportate la Viena, ér odaia, în care principele și-a pus capët vieții, va fi transformată în o capelă, în care se va oficia în tot anul la ziua morții un parastas. Ținutul Mayerling, și castelul vor deveni proprietatea fundațiunii „Heiligenkreutz.”

* Referitoriu la repausarea protopresbiterului I. Gall am mai primit următorul necrolog:

Ioan Gall, protopresbiterul rom. gr. oriental al Abrudului și parochul Abrud Satului, asesor onorariu în senatul epitropesc la consistoriul arhiepiscopesc, deputat dela începutul erei constituționale al congresului național-bisericesc și al sinodelor eparchiale, membru al Asociațiunii transilvane pentru literatura poporului român, președinte la mai multe instituțiuni culturale, directorele mai multor societăți minerale, membru și președinte al fondului piscital etc. etc., provăduț cu SS. taine ale bisericeii sale, Joi în 26 Ianuarius st. v. 1889 la orele 9 dimineța, după un morb de aprôpe 5 luni de zile, în al 53-lea an al etății sale, ér al serviciului la altariul Domnului, ca paroch și protopresbiter al 29-lea, a încheiat viața sa cea plină de activitate, pentru înaltul tron, patrie, biserică și națiunea sa.

Comitetul protopresbiteral în numele preoțimei și a poporului tractual, al cărui cap a fost defunctul, cu cea mai profundă durere, aduce această tristă întâmplare la cunoștința publică.

Conductul funebreal, conform dispozițiunii sale și a jalnicei familie va urmă Duminecă în 29 Ianuarius st. v. a. c. la orele 2 după amăzi, plecând dela locuința proprie a defunctului prin piața Abrudului către cimiteriul bisericeii din Abrud-Sat, unde după finirea serviciului funebrale, amăsurat ritului și tipicului bisericeii române greco-orientale la înmormântarea preoților, corpul pré mult meritatului și iubitelui nostru defunct se va aședă spre eternă odichnă în momântul familiar.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată! Abrud, la 26 Ianuarius, 1889.

Comitetul protopresbiteral al Abrudului.

* (Dela parastas.) Vinul, care s'a împărțit publicului elegant la ocaziunea parastasului din Sâmbăta trecută în biserica noastră din cetate, are istoriôra sa. Escelenția Sa actualul nostru arhiepiscop, a cumpărat la venirea sa aici, din lăsamântul fericitului Șaguna, între altele și o bute de vin cam de 50 ferii ardelenesci, care era notată „Micăsas 1858.” Acest vin Escelenția Sa l'a păstrat cu mare grige pentru-că el érá din același an cu clironomul Rudolf, și ca atare, abstragând dela cualitatea lui escelentă, îl avea în mare preț. Veni însă catastrofa șguduitoare cu mórtea clironomului, si ce érá mai natural, decât ca o parte din vinul acesta să fie adusă jertfă memoriei repositului. Altcum autoritățile militare și civile și toți alții, cari l'au gustat, îi dădură tributul de laudă și fără ai cunoșce speciala însemnătate.

* (Tiphus din pricina fômei.) După-cum se anunță din Pojon, acolo sosesc sciri preste sciri din comitt. Arva, că a isbucnit tifusul din cauza lipsei nutremântului. O mulțime de ômeni au căduț jertfă.

* (Postal.) Direcțiunea postală-telegrafică de aici escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal din Csik Karczfalva (ctul Ciucului), care pe lângă depunerea unei cauțiuni de 100 fl., e împreunat cu o dotațiune anuală de 180 fl. și un paușal preste tot de 56 fl.

Cererile de concurs sunt a se adresă susnumitei direcțiuni în termin de trei săptămâni

* (40 000 fl.) Acestă sumă, destul de considerabilă, a pus în săptămâna trecută întréga capitală Ungariei în uimire. În cancelaria avocatului, Carol Eötvös, s'a prezentat un tiner străin și elegant cu un pachet și întrebă după numitul avocat. Fiind însă Eötvös morbos, tinerul după unele deslușiri ale șefului de cancelarie, merse drept la casa avocatului și predându-i pachetul se retrase. Eötvös află, surprins, 40,000 fl. care erau însoțiți numai de o scrisóre cu următorii cuprins: On. dle, Te țin de cel mai onorabil om din Ungaria și te rog a restitui acesti 40,000 fl. cu rugarea ca în cestiunea falsificării șecului se întrevii pentru sistarea cercetărei. „O doamnă care este mamă.” Eötvös se dușe și predete banii directorului dela banca comercială.

Bibliografie.

„Transilvania” Nr. 3--4 din 1--15 Februarium 1889 a apărut cu următorii sumarii: Baronul Nicolae Vesselényi bătrânul. — Material pentru istoria bisericească. — Bibliografia veche. — Cărțile întrate la concurs până în 31 Decembre 1888 pentru premiile academiei române și anume cel mare de 12,000 lei noi, ce se anunță la câte 4 ani și al statului de 5000 l. n. numit premiul Eliad. — Consemnarea contribuțiilor colectate prin dl Parteniu Cosma dela 1 Iuliu până la 31 Decembre 1888 în favorul școlei civile de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane” în suma totală de 1088 fl. 11 cr. v. a., cari s'au adaus la colecta anterioră. — Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului.

Dare de sémă și mulțamită publică.

(Încehere.)

8. Din Toplița: domni: Sbărcea Ieremie 2 fl., Simion Popescu 1 fl., Samuil Mihaiu 20 cr., Gaal A. 20 cr., Iakoby Gița 1 fl., Miklós Gyula 50 cr., Ioan Bobb 1 fl., G. David 30 cr., Urmánczy Ianos 2 fl., Ioan Popescu 2 fl., Georgiu Maier 2 fl., Gavril Maier 1 fl., Georgiu Popescu 2 fl., Giacomuzzi 1 fl. 80 cr., Roth János 1 fl., Kentelky János 50 cr., Kolbase Miklós 50 cr., Réty A. 50 cr., Réty Balas 50 cr., Sbărcea Petru 1 fl., Emiliu Vespremi 1 fl., Simion Sbărcea 1 fl., Teslovan Alecsandru 26 cr., Bucur Ioan 1 fl., N. Cristea 30 cr., Karácsony 1 fl. — la olaltă suma de 26 fl. 56 cr.

9. Din Mesterhaza: d-nii: Alecsandru Niculescu 3 fl., Radu Mateiu 1 fl., Ujica, Vasilie 1 fl. — la olaltă suma de 5 fl.

10. Din Poleji: Dl Zaharie Mateiu 3 fl. v. a.

11. Din Săcal: domni: Michail Fulea 2 fl., Georgiu Duma 1 fl., Ioan Duma 1 fl., Vasile Mateiu 60 cr., Simion Cengerescu 40 cr. — la olaltă suma de 5 fl. v. a.

12. Din G. Hodac: d-nii: Zaharie Lup 1 fl., Leo Lup 1 fl., Alecs. Ternovean 1 fl., Iacob Flore 1 fl., Demetriu Lup 1 fl., Vasilie Lup 1 fl., Fejér Dumitru 18 cr.; Harșan Gavril 20 cr., Frandes Flore 20 cr., Frandes Iuon 10 cr., Pop Florea 20 cr., Pop Gligore l. Constantin 24 cr., Fărcas Zaharie 40 cr., Fărcas Tóder 40 cr., Fărcas Florea 30 cr., Sofalvy Antal 40 cr. — la olaltă în suma de 8 fl. 70 cr.

13. Din Ibănesci: d-nii: Demetriu Cornea 1 fl., Ioan Racoțan 1 fl. 20 cr., Ioan Petru 1 fl., d-na Bucur Ana 1 fl., Todoran Ioan l. Vasile 10 cr., Dan Maței 10 cr., Todoran Vasile a Mariei 31 cr., Demetriu Petru 1 fl., Suci Vasilie 40 cr., Peșan Mateiu 20 cr., Todoran Meliton 50 cr., Franz Calcsics 1 fl. — la olaltă 7 fl. 81 cr.

Suma tuturor venitelor e de 150 fl. 20 cr. Din această sumă substragându-se spesele, ce s'au făcut cu pregătirea costumelor precum și cu căraușile, rămâne un venit curat de 70 fl.

Înainte de a arătă sfârșitul acestei sume vin a mulțami stimatului domn notariu Nicolau Manța și stimatei sale dômne pentru ajutoriul, ce ni l'au dat întru instruarea în cântări a copiilor și întru pregătirea costumelor, cari tôte s'au făcut în casa d-lor.

Venind a-mi da sémă despre suma de 70 fl., ce a rezultat ca venit curat, cu mare părere de rău trebuie să mărturisesc, că am fost împedecat întru realizarea scopului la început arătat chiar prin aceia, cari trebuiau să-mi dea mai mult sprigin și ajutoriu.

Fiind-că unii dintre d-nii preoți din Hodac încă la început au voit să zădărnicescă tôte lucrarea nu sciu diñ ce interes, pôte din ambițiune ca să nu dic din răutate, ér după-ce sa sêvârșit odată cu multă osteneală d-nii preoți Leon Lup și Alecs. Ternovean nu numai că n'au voit a o primi în administrare, dar chiar au sfătuit pe părinții copiilor să cêră împărțirea întregului venit curat între copii; am fost nevoit a o face această.

La început m'am opus, fiind-că me durea inima, când vedeam o sumă atât de frumușică adunată cu atâta osteneală în urma unei călătorii de 11 zile de iarnă, că se va alege nimica.

Dar ômenii poftitori de bani și învêțați bine și de d-nii preoți mai înainte pomeniți me amenințau cu alte lucruri, ba chiar m'au provocat prin subjelele comunale Fărcas Florea să împart paralele, căci la din contră me vor acusa la judecatorie. Am tăcut și am împărțit. Am putut mântui suma de 20 fl. calculându-mi diurne, căci almintrelea nu puteam scăpă.

Suma această de 20 fl., fiind-că Hodoceni au destui bani, am depus-o ca fundațiune pentru o școlă sêracă, pentru școlă din Săcalul de pădure. Prin această scopul în parte mi l'am împlinit, ér on. public contributoriu cred, că va luă la cunoștință darea mea de sémă.

Astfelu de lucruri se întâmplă pe la noi.

Pe cei conduși însă de adevărat zel pentru înaintarea poporului astfel de apucături nu-i va desgustă nici când dela muncă, ci i va oșeli mai mult. Căci precum întemeietoriul universității din Praga nu s'a disgustat când în urma colectei făcute în tôte țara s'a adunat suma de trei taleri, ci a exclamat „acesta e un capital frumos”, astfelu și noi având bunăvoința și marimozitatea publicului inteligent, vom stărui din puteri spre ajungerea scopului. Celor mici de inimi, celor ambițioși și aroganți, celor răutacioși și pătimiși trebuie să le strigăm „în lături”, nu ne fiți spre pedecă în luptă pentru progres.

G. Hodac, 20 Ianuarius, 1889.

Vasilie Duma,
învêțătoriu.

Loterie.

Sâmbătă în 9 Februarium, 1889.

Buda: 46 64 73 2 24

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Februarium 1889.

	Viena	B.-posta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.68	5.63
Napoleon	9.56	9.54
100 marce nemțesci	59.12	59.10
London pe (poliță de trei luni)	120.85	120.55

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„**Amicul Familiei.**” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de pnenumeratiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postali.

„**Preotul Român.**” Ziaru bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni.; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de pnenumeratiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postali.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are sê ocupe un loc de frunte în bibliotecile nôstre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și dezvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se affă în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sê nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novej: „**Idealul perdut**” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoțelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie sê se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiuni istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul bine redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenui Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Man. I aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățini, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scôla populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât sê fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i apretui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-eare sêrbătoare, — care arêta timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertățini pentru diferite casuri de môrte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de môrte, 4 pentru casuri ordinare de môrte întâmplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de môrte, 4 la înmormântarea ômenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de môrte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertățini precedate de o întroducere generală în iertățini, și anume: 1 iertăținiile bărbatului dela muiere, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii 5 — a filor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, mōșe, bun, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoților dela unchi și mătușe, 9 — dela nēmuri și consângeni mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela tōți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertățini lucrate amêsurat tuturor cerințelor preoțmei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în douê limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioan Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul archidiececan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele re-erate de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, ér ceremoniele bisericesci, întocmuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are sê o observe catechetul față cu discipulii sei. Acêsta scriere are sê fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinților la instrucțiunea religiôsă-morală, ce au sê o dea micilor băeși. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care pōrtă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — este 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului apost. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeșca Liturghie, a celui dintru sânti parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele acelui sânt parinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea santei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 15 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a.

[9] 3—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania.